

Zadatak 1

Digitalni sustav za prikaz brojeva s predznakom koristi B-komplement, a registri su 32-bitni. Sadržaj registra R1 je 7529A2B6<sub>(16)</sub>, a registra R2 je C041BF35<sub>(16)</sub>. Koji će biti sadržaj registra R3, ako je u njega pohranjen rezultat operacije R3 = R2 - R1?

a) 8AD65D4A<sub>(16)</sub> c) 356B61FB<sub>(16)</sub> e) 4B181C7F<sub>(16)</sub>
b) 5B181C7E<sub>(16)</sub> d) 2FDC100E<sub>(16)</sub> f) ništa od navedenoga

1



## Zadatak 1 – skica rješenja

 $R1 = 7529A2B6_{H}$   $R2 = C041BF35_{H}$   $R3 = R2 - R1 = R2 + \overline{R1}_{B}$   $\overline{R1}_{B} = \overline{R1}_{W} + 1$   $\overline{R1}_{15} = 8AD65D49_{H}$   $\overline{R1}_{H} = 8AD65D49_{H} + 1 = 8AD65D4A_{H}$   $R3 = C041BF35 + 8AD65D4A = 14B181C7F_{H}$ 

• točno rješenje: e)

FER-Digitalna logika 2020/21

2



### Zadatak 2

Dva digitalna sustava razmjenjuju podatke u obliku ternarnih znamenaka (znamenke u bazi 3). Pri tome, u svrhu zaštite podataka, znamenke prikazuju sljedećim kodom: znamenka se najprije kodira jednojediničnim kôdom (0 = 001, 1 = 010, 2 = 100), a potom se pri slanju svaki bit takve riječi šalje dva puta. Označimo li s X broj pogrešaka koje takav kod može otkriti, a s Y broj pogrešaka koje on može ispraviti, koliko iznosi X/Y?

a) 1/0 b) 1/1 c) 2/1 d) 3/1 e) 3/2 f) ništa od navedenoga

FER-Digitalna logika 2020/21

Komentar međuispita



## Zadatak 2 – skica rješenja

- "jednojedinični kod" ~ kodne riječi s jednom "1"
- ternarne znamenke: {0, 1, 2}

$$X = t = d_{min} - 1 = 4 - 1 = 3$$
  
 $Y = t = \lceil (d_{min} - 1) / 2 \rceil = \lceil (4 - 1) / 2 \rceil = 1$   
 $X/Y = 3/1$ 

• točno rješenje: d)

FER-Digitalna logika 2020/21

4



## Zadatak 3

Prijemnik je primio podatak BAD(16). Ako je poznato da se radi o podatku zaštićenom Hammingovim kôdom uz primjenu parnoga pariteta i uobičajeni raspored podatkovnih i zaštitnih bitova, kako glasi podatak koje je predajnik poslao?

a) BAD<sub>(16)</sub> b) CAD<sub>(16)</sub> c) BAF<sub>(16)</sub> d) BCD<sub>(16)</sub> e) AAD<sub>(16)</sub> f) ništa od navedenoga

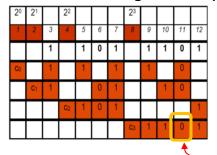
FER-Digitalna logika 2020/21

5



## Zadatak 3 – skica rješenja

- primljen zaštićeni podatak:  $BAD_H = \textbf{10}1\textbf{1}101\textbf{0}1101$   $\sim C_0' = 1; C_1' = 0; C_2' = 1; C_3' = 0;$ podatak: 11011101
- zaštita: Hammingov kod s parnim paritetom



 $C_3'C_2'C_1'C_0' = 0101$  $C_3C_2C_1C_0 = 1110$ 

 $S = 0101 \oplus 1110$ =  $1011_2$ =  $11_{10}$ 

• točno rješenje: c)

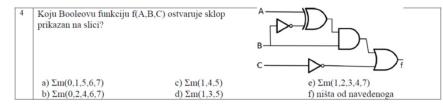
 $10\ 11\ 1010\ 1111 = BAF_{H}$ 

FER-Digitalna logika 2020/21

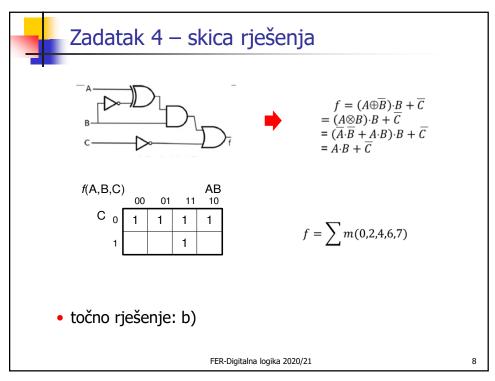
6

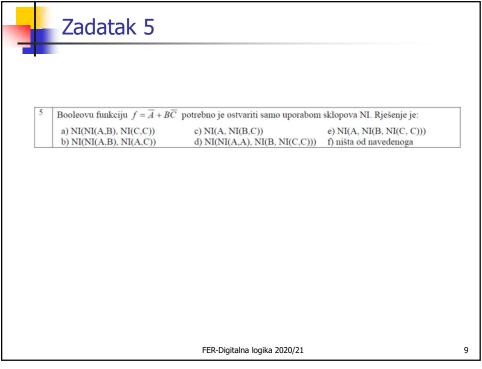


## Zadatak 4



FER-Digitalna logika 2020/21







## Zadatak 5 – skica rješenja

$$f = \overline{A} + B \cdot \overline{C}$$

$$= \overline{\overline{A} + B \cdot \overline{C}}$$

$$= A \cdot \overline{B \cdot \overline{C}}$$

$$f(A, B, C) = NI(A, NI(B, NI(C, C)))$$

• točno rješenje: e)

FER-Digitalna logika 2020/21

10

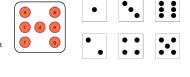
10



### Zadatak 6

Digitalni sustav ostvaruje prikaz igraće kocke pomoću svjetlećih dioda (raspored i nazivi svjetlećih dioda prikazani su slikom). Ulaz u sustav je 3-bitna binarna vrijednost x<sub>2</sub>x<sub>1</sub>x<sub>0</sub> koja predstavlja binarno kodiran broj između 1 i 6 (vrijednosti 0 i 7 neće se nikada pojaviti na ulazima). Izlazi iz sustava upravljaju pojedinim svijetlećim diodama, pri čemu dioda svijetli ako se na odgovarajućem izlazu generira logička jedinica. Kako glasi minimalni zapis Booleove funkcije koja upravlja svijetlećom diodom d?

c)  $x_1 + x_2$ 



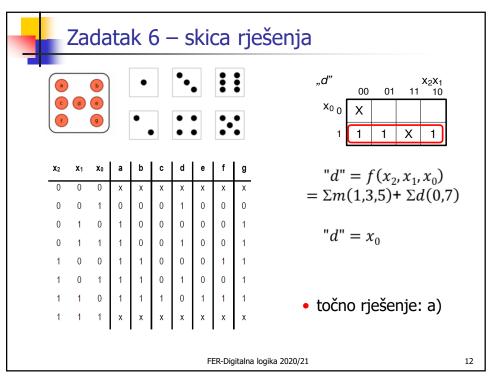
d)  $\overline{x}_2 x_0 + x_2 \overline{x}_1$  e)  $\overline{x}_1 \overline{x}_0$  f) ništa od navedenoga

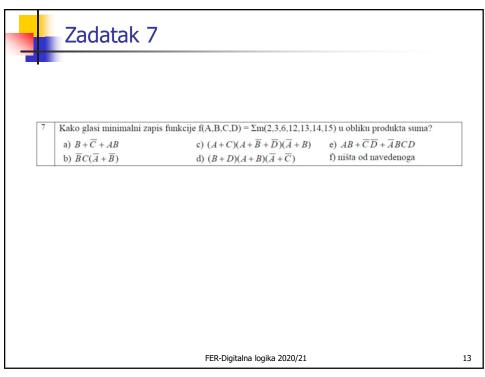
FER-Digitalna logika 2020/21

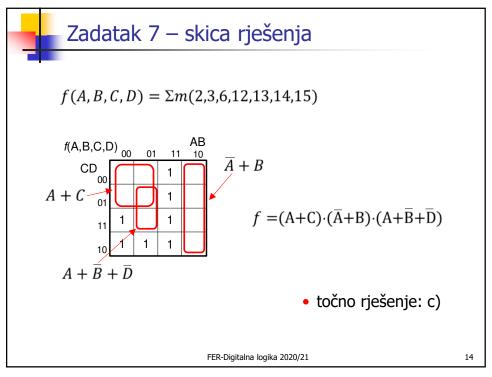
11

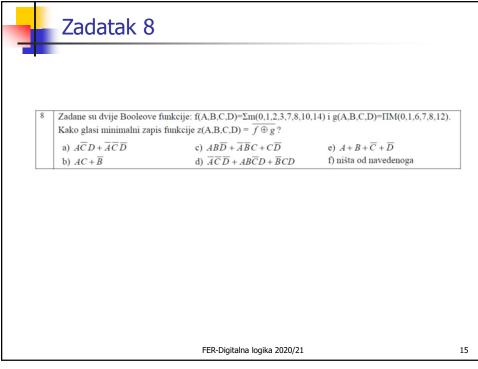
11

Komentar međuispita











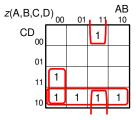
## Zadatak 8 – skica rješenja

$$f(A,B,C,D) = \sum m(0,1,2,3,7,8,10,14)$$
  

$$g(A,B,C,D) = \frac{\prod m(0,1,6,7,8,12)}{f \oplus g} = f \otimes g$$

f(A,B,C,E	D) <sub>00</sub>	01	11	AB 10
CD <sub>00</sub>	1			1
01	1			
11	1	1		
10	1		1	1

g(A,B,C,I)	D) <sub>00</sub>	01	11	AB 10
CD 00		1		
01		1	1	1
11	1		1	1
10	1		1	1



$$z(A,B,C,D) = C \cdot \overline{D} + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot C + A \cdot B \cdot \overline{D}$$

• točno rješenje: c)

FER-Digitalna logika 2020/21

16

16



### Zadatak 9

Funkcija  $f(A, B, C) = \overline{A} \cdot \overline{B} + A \cdot C$  realizirana je direktno prema logičkom izrazu. Što je još potrebno dodati da bi se eliminirao hazard koji nastaje pri promjeni jedne varijable?

 $A\overline{C}$  b)  $\overline{B}C$  c) AB d)  $\overline{A}B$  e) BC

f) ništa od navedenoga

FER-Digitalna logika 2020/21

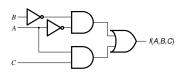
17

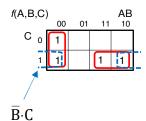


# Zadatak 9 – skica rješenja

direktna realizacija funkcije:

$$f = \overline{A} \cdot \overline{B} + A \cdot C$$





18

• točno rješenje: b)

FER-Digitalna logika 2020/21

18



### Zadatak 10

Uporabom bistabila T potrebno je ostvariti bistabil čija je jednadžba promjene stanja  $Q_{n+1} = X\overline{Y} + Q_n\overline{X}$ . Što je potrebno dovesti na ulaz T?

a)  $\overline{Q}_n X \overline{Y} + Q_n X Y$ b)  $\overline{Q}_n \overline{Y} + Q_n X$  c)  $\overline{Q}_n + XY$ d)  $Q_n + \overline{X}Y$  e)  $\overline{X} + \overline{Q}_n Y$ f) ništa od navedenoga

FER-Digitalna logika 2020/21

109.110 2020,21



## Zadatak 10 – skica rješenja

• "izmišljeni" XY-bistabil:  $Q^{n+1} = X \cdot \overline{Y} + Q^{n} \cdot \overline{X}$ 

X	Y	Qn	Qn+1	т
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	0	0
0	1	1	1	0
1	0	0	1	1
1	0	1	1	0
1	1	0	0	0
1	1	1	0	1

$$T = X \cdot \overline{Y} \cdot \overline{Q}^n + X \cdot Y \cdot Q^n$$

• točno rješenje: a)

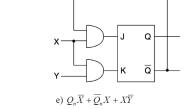
FER-Digitalna logika 2020/21

20



### Zadatak 11

Uporabom bistabila JK ostvaren je bistabil XY, prema slici. Kako glasi jednadžba promjene stanja tog bistabila?



a)  $\overline{Q}_n X \overline{Y} + Q_n \overline{X} Y$ b)  $\overline{Q}_n \overline{Y} + Q_n X$ 

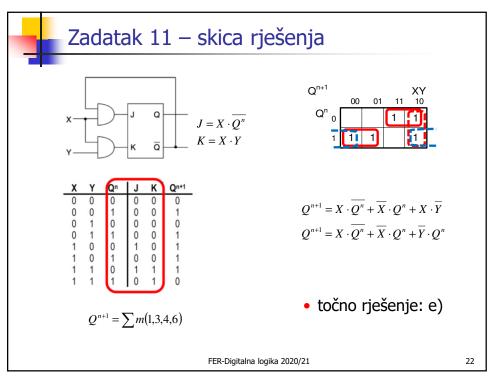
c)  $\overline{Q}_n + \overline{X}Y + X\overline{Y}$ d)  $Q_n \overline{Y} + \overline{X} Y$ 

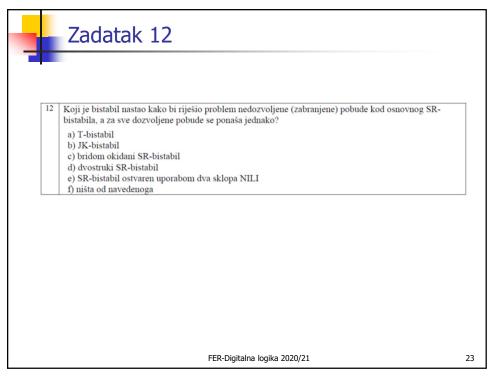
f) ništa od navedenoga

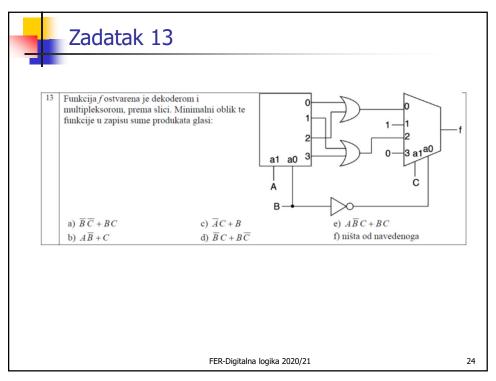
FER-Digitalna logika 2020/21

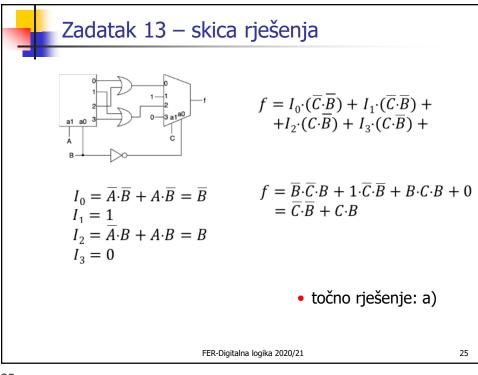
21

20











### Zadatak 14

Funkciju f(A,B,C,D)= A\overline{C} + \overline{B}CD + \overline{A}C\overline{D} potrebno je ostvariti multipleksorom 4/1. Na adresne ulaze multipleksora dovedeno je sljedeće: a<sub>1</sub>=B, a<sub>0</sub>=D (a<sub>1</sub> je adresni ulaz najveće težine). Ako su podatkovni ulazi multipleksora d<sub>0</sub> do d<sub>3</sub>, što je potrebno dovesti na podatkovni ulaz d<sub>2</sub>?

a)  $\overline{A} + C$ 

c)  $\overline{A}C + A\overline{C}$ 

e) AC

b)  $\overline{A} + \overline{C}$ 

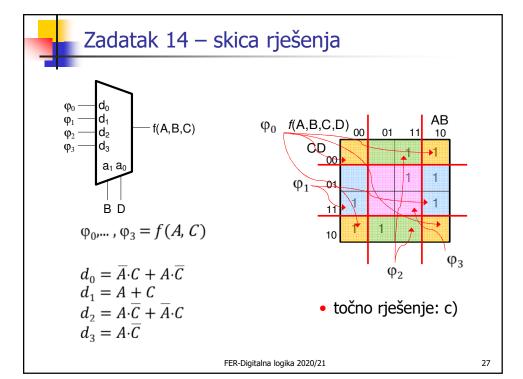
d) 1

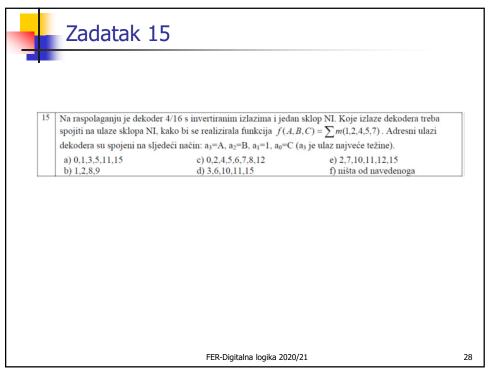
f) ništa od navedenoga

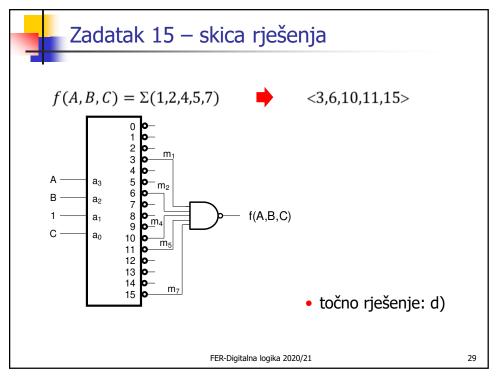
26

FER-Digitalna logika 2020/21

26







29



#### Zadatak 16

Funkcija f ostvarena je multipleksorskim stablom od 3 razine, izgrađenog multipleksorima 4/1, pri čemu se na podatkovne ulaze multipleksora prve razine dovode rezidualne funkcije od 2 varijable. Ako istu funkciju želimo realizirati dekoderskim stablom izgrađenim od dekodera 2/4 i jednim sklopom ILI, koliko razina dekodera treba imati to stablo?

a) 7 b) 10 c) 2 d) 4 e) 6 f) ništa od navedenoga

FER-Digitalna logika 2020/21

30



## Zadatak 16 – skica rješenja

- 3-razinsko multipleksorsko stablo, MUX 4/1:
  - MUX 4/1 ~ 2 adresne/upravljačke varijable
  - 3 razine ~ 6 varijabli
  - netrivijalne rezidualne funkcije 2 varijable
  - $\Sigma = 3 \times 2 + 2 = 8$  varijabli: f(A, B, C, D, E, F, G, H)
- dekodersko stablo, DEK 2/4:
  - svaka razina ~ 2 varijable
  - broj razina = broj varijabli funkcije / broj adresa DEK
     ~ 8/2 = 4 razine
  - točno rješenje: d)

FER-Digitalna logika 2020/21

31

30



#### Zadatak 17

- Pojam "trivijalne rezidualne funkcije" označava:
  - a) sve funkcije koje se mogu ostvariti multipleksorom
  - b) samo one funkcije koje se mogu ostvariti sklopovima NI
  - c) funkcije za čiju nam realizaciju sigurno ne treba više od jednog invertora
  - d) funkcije koje se mogu ostvariti u obliku sume produkata e) funkcije koje se ne mogu minimizirati K-tablicom

  - f) ništa od navedenoga

FER-Digitalna logika 2020/21

32

32



### Zadatak 18

Zadane je višeizlazna Booleova funkcije od četiri varijable A,B,C,D:  $f_1 = \sum m(0,1,6,7,8,9,14,15)$ ,  $f_2 = \sum m(0,1,4,5,14,15), \ f_3 = \sum m(4,5,6,7,8,9). \ Potrebno je ostvariti sklop koji ima tri izlaza, na svakom$ generira po jednu od tih funkcija, funkcije ostvaruje u obliku sume produkata i pri tome troši ukupno minimalan broj logičkih sklopova. Koliko je minimalno logičkih sklopova potrebno za izgradnju tog sklopa (zbrojite utrošak sklopova I i ILI)? Na raspolaganju su varijable i njihovi komplementi.

c) 9 d) 10 e) 11

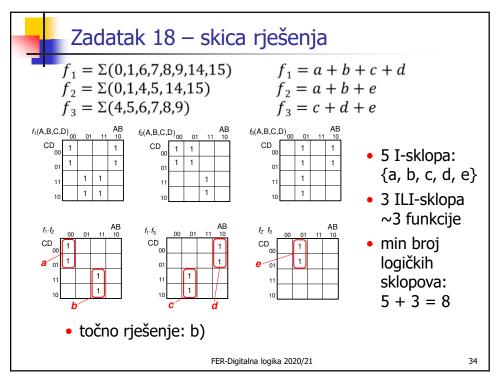
FER-Digitalna logika 2020/21

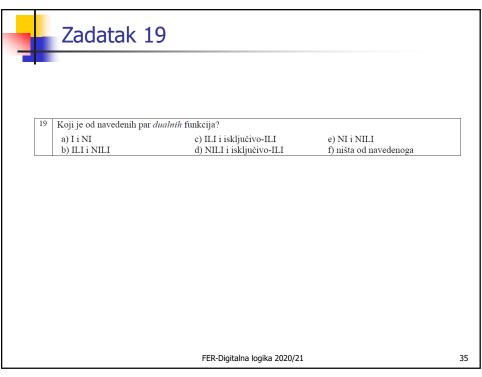
33

17

33

Komentar međuispita





35



### Zadatak 20

Što od navedenoga vrijedi u Booleovoj algebri?

a)  $A \cdot \overline{A} = 1$ b)  $A \oplus B = \overline{A} \cdot \overline{B} + A \cdot B$  c)  $A \cdot A = 0$ 

d)  $A \oplus B \oplus C = \overline{A} \oplus B \oplus \overline{C}$ 

e)  $\overline{A} + \overline{B} = A \cdot B$ f) ništa od navedenoga

FER-Digitalna logika 2020/21

36



### Zadatak 21

 $21 \quad Razmatramo \ komparator \ dvaju \ dvobitnih \ cijelih \ brojeva \ a_1a_0 \ i \ b_1b_0 \ (bitovi \ s \ indeksom \ 1 \ su \ bitovi \ veće$ težine). Ako s $u_i$ označimo porodicu funkcija oblika  $u_i(a_i,b_i)=\overline{a_i\oplus b_i}~$ za  $i\!\in\!\{0,1\},$  Booleova funkcija izlaza komparatora koji se aktivira ako je broja strogo veći od broja b glasi:

a)  $a_0 \overline{b}_0 + u_0 a_1 \overline{b}_1$ 

c)  $a_1\overline{b_1} + u_0a_0\overline{b_0}$ 

e)  $a_1\overline{b}_1 + u_1a_0\overline{b}_0$ 

b)  $u_1 a_1 \overline{b_1} + u_0 a_0 \overline{b_0}$ 

d)  $u_1(a_1 \oplus b_1)(a_0 \oplus b_0)$ 

f) ništa od navedenoga

FER-Digitalna logika 2020/21

37

36

37

Komentar međuispita



## Zadatak 21 – skica rješenja

- binarni komparator 2-bitnih brojeva ~ a striktno veći od b:

- a = 1, b = 0
- a = 2, b = 1, 0
- a = 3, b = 2, 1, 0

$$\begin{aligned} \mathbf{a} > \mathbf{b} &= (a_1 > b_1) + (a_1 = b_1) \cdot (a_0 > b_0) \\ \mathbf{a} > \mathbf{b} &= a_1 \cdot \overline{b}_1 + \overline{a_1 \oplus b_1} \cdot a_0 \cdot \overline{b}_0 \\ \mathbf{a} > \mathbf{b} &= a_1 \cdot \overline{b}_1 + u_1 \cdot a_0 \cdot \overline{b}_0 \\ u_i &= a_i \otimes b_i = \overline{a_i \oplus b_i}, \quad i = 0, ..., 3 \end{aligned}$$

• točno rješenje: e)

FER-Digitalna logika 2020/21

38

38



## Zadatak 22

Funkcija  $f(A,B,C,D) = \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} + A \cdot C \cdot \overline{D} + B \cdot D$  realizirana je direktno prema logičkom izrazu. Uz ogradu da se odjednom neće mijenjati više od jedne varijable, na koliko se prijelaza javlja statički-0 hazard? f) ništa od navedenoga

e) 6

FER-Digitalna logika 2020/21

39



### Zadatak 22 – skica rješenja

- definicije:
  - statički 1-hazard :
    - $\sim$  izlaz statički u 1, a za prijelazne pojave generira se 0; primjenjivo na funkcije tipa ILI-od-I (suma produkata) jer one generiraju f=1
  - statički 0-hazard :
    - izlaz statički u 0, a za prijelazne pojave generira se 1;
       primjenjivo na funkcije tipa I-od-ILI
       (produkt suma) jer one generiraju f=0
- zadana *direktna* implementacija funkcije:  $f(A, B, C, D) = \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} + A \cdot C \cdot \overline{D} + B \cdot D$
- nema 0-hazarda!
  - točno rješenje: c)

FER-Digitalna logika 2020/21

40

40



### Zadatak 23\*

Zadatak 23. Riješiti na unutrašnjoj strani košuljice, lijevo.

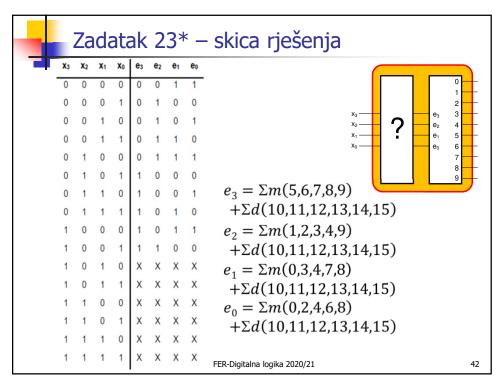
Na raspolaganju je dekoder kôdnih riječi kôda Excess-3. Korisnik ga želi iskoristiti kao komponentu pomoću koje će izgraditi veći sklop koji se ponaša kao dekoder kôdnih riječi kôda BCD. Korisnik na ulaz tog većeg sklopa dovodi xxxx,xo, a smije još koristiti i minimalan broj logičkih sklopova I i ILI (ali samo između korisnikovih ulaza te ulaza dekodera Excess-3; ne treba raditi minimizaciju višeizlazne funkcije). Projektirati traženi sklop i nacrtati njegovu logičku shemu.

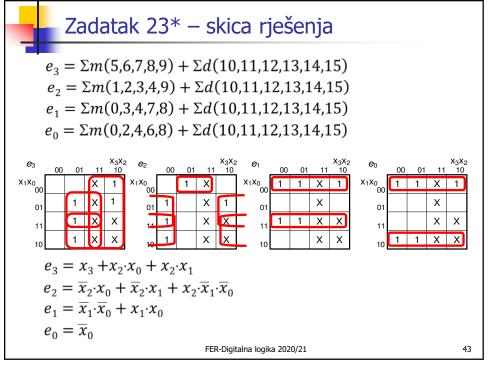
FER-Digitalna logika 2020/21

41

41

Komentar međuispita







### Zadatak 24\*

#### Zadatak 24. Riješiti na unutrašnjoj strani košuljice, desno.

Uporabom jednog prikladnog dekodera i jednog sklopa ILI potrebno je realizirati multipleksor 2/1 (bez ulaza za omogućavanje). Nacrtati logičku shemu tog sklopa. Iz rješenja se mora vidjeti kako ste došli do sheme.

FER-Digitalna logika 2020/21

44

45

44



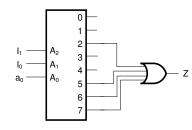
# Zadatak 24\* – skica rješenja

I <sub>1</sub>	$I_0$	<b>a</b> <sub>0</sub>	Z
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	1
0	1	1	0
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

$$Z = a_0 \cdot I_0 + a_0 \cdot I_1$$

$$Z = f(I_1, I_0, a_0)$$

$$Z = \Sigma m(2,5,6,7)$$



FER-Digitalna logika 2020/21

020/21